

Bygg- och miljönämnden

Uppföljning av tillsynsplan 2018

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden godkänner uppföljningen av tillsynsplan 2018.

Ärendebeskrivning

Enligt förordningen 1998:900 om tillsyn enligt miljöbalken ska en myndighet som tilldelats operativa tillsynsuppgifter upprätta en årlig tillsynsplan. Enligt samma förordning ska tillsynsverksamheten fortlöpande följas upp och utvärderas. Nämnden har även tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen samt lagen om försäljning av receptfria läkemedel i detaljhandeln och dessa områden ingår i såväl tillsynsplan som uppföljningen av tillsynsplanen.

Beslutsunderlag

- Uppföljning av tillsynsplan 2018

Elektroniskt godkänd av:

Lina Rosenstråle, samhällsbyggnadschef, 2019-02-22

Beslutet ska skickas till

För kännedom

För verkställighet

Uppföljning av tillsynsplan 2018

Sammanfattning

Miljöenheten utgår i sitt arbete från beslutad tillsynsplan/kontrollplan. Under året krävdes en omDispositionering av fokusområden, då enheten p.g.a. av föräldraledigheter inte hade de personalresurser som tagits med i beräkningen i tillsynsplanen samt påverkades av att en handläggare slutade och en annan började i slutet av året. Även enhetens administratör slutade under året. Boende- och skolmiljöer samt lantbruk har varit några av verksamhetens fokusområde inom den planerade tillsynen, liksom miljötillsynen har haft en viss inriktning på energieffektivisering. Inom den händelsestyrda tillsynen kan ökningen av det totala antalet anmälningar, till exempel inom förorenad mark, vara en av anledningarna till att antalet planerade inspektioner inte kunnat genomföras enligt tillsynsplanen.

Behovsutredningen för 2018 visade ett behov av tillsynsresurser på 6,1 handläggare för 2018. Miljöenheten hade 5 årsarbetare under 2018, fördelade på 7 miljöinspektörer varav två med samordningsansvar. Två handläggare arbetade deltid (50 – 75 %) p.g.a. föräldraledighet och två vikarieanställda avslutade sina anställningar i oktober respektive december. Brist på personalresurser under året visar sig tydligt i utfallet av utförda planerade inspektioner och ekonomi. Det långsiktiga behovet av personalresurser för att uppfylla behovsutredningen kvarstår att lösas och årets tillsynskuld måste kompenseras under kommande år. Introduktion och upplärning av tillfälliga anställningar liksom urvalsprocesser för sådana anställningar tar alldeles för mycket tid från den ordinarie personalen och påverkar i hög grad en liten avdelning, varför tillfälliga anställningar inte är en långsiktig lösning.

Under 2018 anställdes en inspektör för livsmedelskontroll perioden maj-december. Trots insatsen uppfylldes inte det planerade kontrollbehovet. Rekryteringsprocessen tog lång tid bl. a. för det är svårt att hitta och anställa utbildad personal för kortare anställningar. Då en nyutexaminerad anställs krävs förhållandevis mycket handledning och därmed är tiden innan personen kan arbeta självständigt förhållandevis lång för en tidsbegränsad anställning. Antalet extra offentliga kontroller och uppföljningsarbete blev högre än planerat 2018. Rekryteringsarbete påbörjades under senhösten för anställning av ny miljöinspektör efter det att en av inspektörerna på avdelningen sökte och fick anställning i annan kommun. Personen som rekryterades ska i första hand arbeta med livsmedelskontroll. Det är ingen ny resurs som tillförs enheten utan en omfördelning av resurserna från miljö- och hälsoskydd till livsmedel, för att på länge sikt säkerställa nämndens ansvar enligt livsmedelslagstiftningen.

Enheten redovisar ett bokslut om ca -370 tkr. Det är främst intäkterna under året som har varit mindre än budget även om intäkterna har varit högre än året innan.

Under våren 2018 genomförde kommunen en internrevision av nämndens tillsyns- och kontrollarbete och kom bl.a. fram till att personalbristen är en betydande risk för nämndens förmåga att upprätthålla det lagstadgade ansvaret för information, vägledning och att arbeta med uppföljning i syfte att säkerställa kvalitet och för att kunna utvärdera taxans utformning på ett ändamålsenligt sätt.

Även Länsstyrelsen genomförde under 2018 en revision. Fokus för Länsstyrelsens revision var kommunens livsmedelskontroll. Vid revisionen identifierades 11 avvikelser och en åtgärdsplan begärdes av nämnden.

I de senaste företags- och medborgarundersökningarna som genomfördes och/eller presenterades under 2018 (KKIK och Insikt) visar enheten åter höga betyg.

Bakgrund

Miljöbalktillsyn

Enligt förordningen 1998:900 om tillsyn enligt miljöbalken skall en myndighet som tilldelats operativa tillsynsuppgifter upprätta en årlig tillsynsplan. Enligt samma förordning skall tillsynsverksamheten fortlöpande följas upp och utvärderas. Tillsynsplanen bygger på den behovsutredning som tas fram för tre år och därefter uppdateras varje år. I huvudsak utgår tillsynen från miljöbalken men bygg- och miljönämnden har även tillsynsansvar enligt strålskyddslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter samt delar av tobakslagen.

Livsmedelkontroll

Kontrollmyndigheterna ska utforma en dokumenterad flerårig plan för livsmedelskontroll (3a § LIVSFS 2005:21). Kontrollplanen ska innehålla bland annat nationella mål och prioriteringar, behovsbedömning, egna mål och prioriteringar av insatser, redovisning av resurser som krävs samt ett system för intern uppföljning.

Läkemedelkontroll

Enligt lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel får näringsidkare, efter anmälan till Läkemedelsverket, bedriva detaljhandel med vissa receptfria läkemedel på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Landets kommuner ska enligt lagen kontrollera att reglerna följs på försäljningsställena medan Läkemedelsverket har det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna. Kommunen ska därför rapportera allvarliga brister till Läkemedelsverket som då kan vidta åtgärder.

Verksamhetsuppföljning

Nämndens ansvar, kvalitetsuppföljning, tidsredovisning

Varje kvartal genomförs en enklare uppföljning av verksamhetens utförda tillsyn till bygg- och miljönämnden. Vid halvårsskiftet gjordes för första gången 2018 en tydligare redovisning av hur miljöenheten uppföljde tillsynsplanen i tabellform. Våren 2018 införde miljöenheten inom miljö- och hälsoskyddsområdet tidsredovisning av de ärenden som diarieförs i Vision (enhetens diariehanteringssystem). Detta kommer framöver att ge möjligheter till en tydligare bild av hur mycket tid som läggs ner både i ärenden med fast besöksavgift, i ärenden som inte är debiterbara samt i ärenden där vissa delar kan debiteras och andra inte.

Uppgifter som inte diarieförs i Vision kommer inte att tidsredovisas, då ytterligare system för tidsredovisning i dagsläget inte bedöms vara motiverat. En grövre beräkning av den tid som åtgår för vissa myndighetsuppgifter kan fås från det system för uppföljning av den planerade och händelsestyrda tillsynen som infördes för miljö- och hälsoskyddsområdet februari 2018.

3 (16)

Inom samma område har inte antalet återinspektioner motsvarat den andel som beräknats ingå i den planerade tillsynen. Vid tidsbrist har handläggarna i många ärenden valt att genomföra en kontroll av inskickade handlingar istället för att åka ut till verksamheten. Sådana uppföljande kontroller har inte diarieförts som återinspektioner, men fyller samma funktion, varför enheten vid årsskiftet införts en ändring i diariesystemet så att även denna typ av återinspektion kan sökas ut för uppföljning av tillsynsplanen.

Ekonomi

Miljöenheten hanterar taxefinansierad tillsyn och kontroll i huvudsak enligt livsmedelslagstiftningen och miljöbalken. Enheten hanterar även skattefinansierad verksamhet som rådgivning, förebyggande information till kommuninvånare och företagare samt klagomålsärenden.

Verksamheten har under 2018 finansierats av 2 066 tkr i externa avgifter för tillsyn som är något högre än förra årets 1 885 tkr, samt av 1 853 tkr i budgetram, det vill säga skattefinansiering som var marginellt högre än året innan (1798 tkr). Personalkostnaderna har under 2018 varit något lägre än budget däremot har lokalkostnader m.m. varit något högre än det som budgeterat mestadels pga. vikarieanställningar.

Totalt sätt redovisar miljöenheten ett bokslut om ca -370 tkr och främst på grund av att intäkterna under året varit lägre än budget.

Personal

Behovsutredningen 2018

Enligt behovsutredningen för 2018 uppgick behovet av tillsynsresurserna till 6,1 handläggare för 2018. För miljötillsynen låg resursbehovet på 4,6 medan motsvarande behov inom livsmedelskontrollen var 1,5. Miljöenheten hade 5,1 årsarbetare under 2018, fördelade på 7 miljöinspektörer varav två av dem med samordningsansvar. Enheten hade två handläggare som arbetade deltid (50 – 75 %) p.g.a. föräldraledighet och två vikarieanställda, varav en av dem avslutade sin anställning i oktober månad och en annan var anställd mellan maj-december. Miljöenhetens administratör slutade i augusti och en ny anställdes i oktober. Vikarie- och projekthanteringar är nödvändiga för att utföra tillsynsarbetet i enlighet med lagkrav och politiska mål, när de faktiska resurserna enligt kontrollplan/behovsutredning/tillsynsplan är otillräckliga. Samtidigt är de resurskrävande då introduktion och upplärning av tillfälligt anställda liksom urvalsprocesser för sådana anställningar tar alldeles för mycket tid från den ordinarie personalen. Detta påverkar i hög grad en liten avdelning med få tillsvidareanställda, varför tillfälliga anställningar inte är en långsiktig lösning.

Som en följd av Länsstyrelsens tillsynsbesök 2017, Länsstyrelsens rapport efter revision av livsmedelsverksamheten och internrevisionens granskningsrapport under 2018, pågår ett internt arbete om översyn av personalbehovet inom enheten.

Precis som året innan förstärktes livsmedelskontrollen även under 2018 med en nyutexaminerad livsmedelsinspektör som arbetade mellan maj och dec 2018 endast med livsmedelskontroll. Trots förstärkningen har den planerade kontrollen enligt tillsynsplanen inte kunnat genomföras helt p.g.a. tidigare tillsynsskuld och personalomsättning/inskolning av ny personal som under tidsbegränsade tider arbetat med livsmedelskontroll. Detta påvisade ett behov för en permanent lösning inom livsmedelskontrollen för ett mer hållbart framtida kontrollarbete.

4 (16)

Hälsa

Sjukfrånvaron har under 2018 minskat och bidragit till att verksamheten hade fler arbetade timmar än åren innan. Även korttidsfrånvaron har minskat jämfört med tidigare år, men trots detta stannar frisknärvaron på 25 %.

Personal miljöenheten, totalt			
	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Antal anställda	6	6	7
Tillsvidare handläggare	5	5	5
Antal årsarbetare	6,5	7,2	
Arbetade timmar	8 900	8 200	9 500
Personalomsättning, %	21	0	0
Sjukfrånvaro, %	5,3	9,1	3,2
Korttidssjukfrånvaro, %	4,2	6,7	3,2
Frisknärvaro, %	14,3	29	25

Miljöenhetens personal under 2018

Tabell 1. Personal och arbetsuppgifter 2018

Namn	befattning	omfattning (utfall 2018)
Mentor Demjaha Planering, samordning, ekonomi, strandskydd	Miljö- och byggchef	0,5
Kerstin Landén Samordning, livsmedel, dricksvatten, läkemedel	Miljö- och livsmedelsinspektör	1,0
Elisabeth Kron Samordning, miljöskydd, hälsoskydd	Miljöinspektör	1,0
Evelina Chatters Hälsoskydd, lantbruk	Miljöinspektör	1,0 ¹ (0,5)
Louise Lindblom Miljöskydd	Miljöinspektör	1,0 ² (0,8)
Susanne Strand Hälsoskydd	Miljöinspektör	1,0 ³ (0,2)
Matilda Gröön Miljöskydd, hälsoskydd	Miljöinspektör	1,0
Susann Löfvendahl /Kristofer Andrén Administration, fakturering, arkiv	Miljöassistent	0,5
Julia Dahlberg Livsmedel	Livsmedelsinspektör	1,0 ⁴ (0,65)

¹ Föräldraledig 50 % t.o.m. aug 2018, därefter 30 % föräldraledig

² Vikarieanställd t.o.m. okt 2018

³ Föräldraledig 100 % t.o.m. 2018-09-30, föräldraledig 25 % fr.o.m. 2018-10-01

⁴ Vikarieanställd maj-dec 2018

Tillsynsarbete och tillsynsvägledning

Internrevisionen

Våren 2018 genomförde kommunen på uppdrag av revisorerna en revision av nämndens tillsyns- och kontrollarbete. Syftet med granskningen var att bedöma om nämndens tillsyn och kontroll håller tillräcklig kvalitet och effektivitet. Revisionens iakttagelser kan sammanfattas enligt nedan:

- Nämnden har ett systematiskt arbetssätt för miljötillsynen och livsmedelskontrollen, utvecklat på senare år med behovsutredning- och tillsynsplan efter synpunkter från Länsstyrelsen.
- Den dokumenterade personalbristen inom förvaltningen är en betydande risk för nämndens förmåga att upprätthålla det lagstadgade ansvaret för information och vägledning.
- Uppföljningen kan stärkas i syfte att säkerställa kvalitet och för att kunna utvärdera taxans utformning på ett ändamålsenligt sätt. Genom att stärka uppföljningen har nämnden också möjlighet att inkludera moment som bidrar till inspektörernas kompetensutveckling.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderade revisionen att:

- Konkretisera en handlingsplan baserad på översynen av personalbehovet för att säkerställa att denna motsvarar omfattningen av uppdraget.
- Genomföra uppföljande stickprovsmässiga kontroller av tillsynsbeslut.
- Stärka uppföljningen av kostnadstäckningsgraden samt utvärdera om taxan överensstämmer med den faktiska tidsåtgången.

Svar till revisionen lämnades 2018-08-21 och enheten arbetar med rekommendationerna från revisionen.

Länsstyrelsens livsmedelsrevision

Länsstyrelsen genomförde den 11 oktober 2018 en revision om livsmedelskontrollen i Kävlinge. Vid revisionen identifierades 11 avvikelser och en åtgärdsplan begärdes av nämnden. Sammanfattningsvis handlade avvikelserna om:

1. Myndighetens mål för kontrollverksamheten. Hur de operativa målen kan mätas eller hur säkerställs att dessa mål uppnås.
2. Att säkerställa den offentliga kontrollens opartiskhet på alla nivåer (rutiner för identifiering samt hantering av jäv och intressekonflikter).
3. Att behovsutredning saknar detaljnivå som kan visa att hänsyn till kontrollmyndighetens uppdrag och ansvar har tagits eftersom:
 - a) Det går inte att säkerställa att det finns tillräcklig personal för att planerad kontroll ska kunna utföras framöver eller för ett genomförande av den kontroll som skulle ha utförts bakåt i tiden.
 - b) Myndigheten tar i behovsutredningen inte hänsyn till all tid som åtgår för övriga arbetsuppgifter vid myndigheten, exempelvis planerad kontroll, extra offentlig kontroll, godkännande, registrering, serviceskyldighet, kontroll och tillsynsuppgifter inom andra områden.
 - c) Myndigheten har under en tid inte kunnat utföra planerad kontroll samt behövlig extra offentlig kontroll i den utsträckning som ingår i myndighetens ansvar.
4. Att det saknades en kompetensinventering samt en kompetensförsörjningsplan (saknar eller har brister i de rutiner som krävs för att säkerställa att kompetensen upprätthålls).
5. Att Myndigheten inte har säkerställt tillgången till lämplig laboratoriekapacitet, att det saknas ett giltigt avtal med ett ackrediterat laboratorium.
6. Att det fanns brister avseende kontrollområdets finansiering:

6 (16)

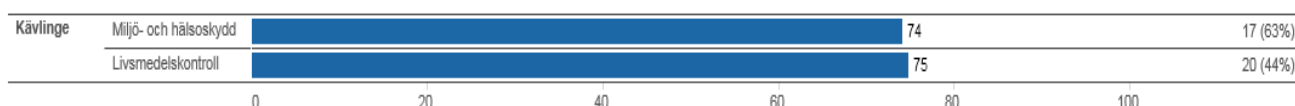
- a) att myndigheten har tagit ut årliga kontrollavgifter, men har inte utfört den planerade kontrollen.
 - b) Att myndigheten skjuter kontrolltid framför sig, men har inte säkerställt finansieringen för att utföra denna kontrolltid kommande år.
 - c) Att myndigheten tar ej alltid ut avgifter för extra offentlig kontroll.
 - d) Att kostnaderna för livsmedelskontrollen inte särredovisades.
7. Att det finns brister avseende kontrollområdet riskbaserad kontroll - prioritering inom kontrollområdet, eftersom:
- a) Myndigheten inte har tagit full hänsyn till klarlagda risker, erfarenhet från tidigare kontroller och information som kan tyda på bristande efterlevnad i sin planering.
 - b) Myndigheten inte hade tagit hänsyn till kontrollområden och kontrollmetoder i planeringen av kontrollen.
 - c) Myndigheten har en kontrolltidsskuld till livsmedelsföretagarna som inte har fått sin tilldelade kontrolltid.
8. Att det fanns brister avseende området sanktioner vid bristande efterlevnad, då Myndigheten inte har sett till att företagare vidtar åtgärder mot avikelser och har inte alltid använt sanktioner när det behövs.
9. Att det fanns brister avseende området uppföljning då
- a) myndigheten saknar en fullgod måluppföljning, med avseende på kontrolltidsskuld samt måluppföljning enligt nationella kontrollplanen.
 - b) Myndigheten inte har tillräckliga system för att verifiera att kontrollen hade effekt.
 - c) Myndigheten har varit medveten om brister i verksamheten men har då inte till fullo vidtagit korrigerande åtgärder för att rätta till dem.
 - d) Myndigheten inte tog hänsyn till uppföljningar och utvärdering i sin kontrollplan.
10. Att myndigheten inte har vidtagit tillräckliga åtgärder mot samtliga avikelser som noterats vid Livsmedelsverkets revision 2013 eftersom avikelserna inom revisionsområde "kompetenskrav samt utbildning", "finansiering", "provtagning och analys", "uppföljning" samt "beredskap" finns kvar sedan Livsmedelverkets revision 2013.
11. Att det fanns brist avseende kontrollområdet beredskap eftersom myndigheten saknade en ändamålsenlig beredskapsplan som omfattade både livsmedel och dricksvatten

Länsstyrelsen genomförde även en skuggkontroll. I rapporten beskrivs att inspektören var väl förberett inför kontrollen genom inläsning av relevant lagstiftning samt genomgång av rapporter från tidigare kontroller av verksamheten. de kontrollrapporterna som Länsstyrelsen sedan tittat på var innehållsmässigt rätt upprättade.

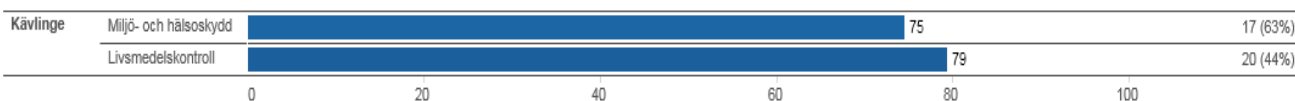
Vidare anges i rapporten att myndighetens interna och externa samverkan är mycket god och att det finns fastställda och uppdaterade rutiner, erforderliga för livsmedelskontrollen.

Bemötande och service - Insikt

Kävlinge kommun var 2013 för första gången med i SKL:s servicemätning "Insikt", en undersökning som inledningsvis genomfördes vartannat år. Från och med 2016 görs undersökningen varje år med möjlighet för tätare uppföljning i den s.k. löpande insikten. I undersökningen har tidigare ingått fem myndighetsområden: brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Fr.o.m. 2017 ingår även livsmedelskontrollen som ett eget myndighetsområde i undersökningen som dessutom visade ett jättebra resultat i den senaste undersökningen. Resultatet nedan är från Insikt 2017 som presenterades i maj 2018. Resultat från 2018 kommer att presenteras under sensvåren 2019.

Figur 1. Resultat från Insikt om tillgängligheten

Figur 1. Resultat från Insikt om bemötande

KKIK – Servicemätning 2018

Enligt instruktioner från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) genomförs årligen en mätning av servicenivån avseende svenska kommuners hantering av telefoni- och e-postkontakter. Instruktionerna inkluderar såväl upplägg som omfattning och frågeunderlag. Mätningen har skett inom ramen för Kommunens Kvalitet i Korhet (KKIK). Syftet med mätningen är att ta reda på i vilken omfattning och med vilken kvalitet kommunerna svarar på de frågor som ställs.

Följande områden undersöks:

- Telefoni: Andelen lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhöles.
- Telefoni: Fick vi svar på de frågor som vi ställde i samtalen?
- Telefoni: Intervjuarna har, efter varje samtal, graderat hur de blivit bemötta av personalen.
- E-post: Svarstiden från skickandet av e-post till svar av kommunen.

I februari presenterades resultatet från den senaste undersökningen. Överlag visar Kävlinge kommun, området för Samhälle och Miljö, åter ett bra resultat med topp placering vad gäller både gott bemötande (delad första plats), att ge ett direkt svar på en enkel fråga (delad tredje plats) och att svara på mail inom en dag (delad förstaplats).

Samarbete och projekt

Samarbetet inom 5Yes- kommunerna fortgår med 2-4 träffar per år/grupp i följande samarbetsgrupper:

- Livsmedelsgrupp
- Miljötillsynsgrupp
- Lantbruksgrupp
- Hälsoskyddsgrupp
- Strandskyddsgrupp
- Chefsgrupp
- Föreordnad markgrupp

Inom de olika grupperna drivs olika projekt gemensamt eller utgör stöd till varandra när nationella eller regionala projekt genomförs i flera av kommunerna. Syftet med samarbetet är inte i första hand att effektivisera tillsynen, utan att göra den kvalitativt bättre och sträva efter likartade bedömningar, samsyn, i de olika kommunerna.

Chefsgruppen träffas regelbundet för att diskutera samsyn, taxor och personalfrågor samt de gemensamma projekt som kommunerna deltar i.

I flera av grupperna deltar företrädare för andra kommuner än 5Yes-kommunerna, ex Vellinge, Lund, Landskrona.

Förutom detta samarbete med 5Yes-kommunerna, kan miljöenheten delta i projekt som drivs genom Miljösamverkan Skåne, liksom projekt som initieras och drivs genom någon av de centrala tillsynsmyndigheterna, oftast Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen eller Folkhälsomyndigheten.

Verksamheten under 2018

Miljö- och hälsoskyddstillsyn

Miljö- och hälsoskyddsinspektörerna arbetar under året med både planerad tillsyn enligt tillsynsplanen samt händelsestyrd tillsyn, vilken också är medräknad i planen, men beror slutligen på ej påverkbara faktorer som t.ex. antal byggprojekt, smittskyddsärenden eller klagomål under året. Förutom händelsestyrd tillsyn påverkas inspektörernas tillgängliga arbetstid av t.ex. ny lagstiftning såsom GDPR, vilken medförde att mycket tid behövde läggas ned på genomgång av verksamhetens register.

Miljö- och hälsoskyddsinspektörerna arbetar löpande och i mån av tid med uppdateringar av checklistor, effektivisering av arbetsmetoder, inventering av verksamheter, nytt informationsmaterial, redigering av dokumentmallar m.m., både efter ändringar i lagstiftning men också för utveckling av tillsynen. För bättre samsyn nyttjas 5-Yes kollegorna både genom regelbundna möten, men också som bollplank i det dagliga arbetet. Miljöenheten prenumererar på webb-tjänsten JP-Miljönet för att

9 (16)

få nyheter inom tillsynen, prejudicerande domar och annan vägledning. Ett annat sätt att hålla sig uppdaterade sker genom att miljöenhetens handläggare deltar i olika utbildningar och seminarier som anordnas, främst av länsstyrelsen och de centrala myndigheterna. Handläggarna utbildas fortlöpande i samband med förändringar i lagstiftningen, men har också deltagit i friskvårdssatsningen PEPP och en handläggare har deltagit i en tvådagars EDP-konferens (för diariehanteringsystem Vision).

Under 2018 har miljö- och hälsoskyddsinspektörerna varit på utbildning/seminarier i vägledning om schaktmassor, kommunallagen, utemiljö i skola och förskola, kunskapsdag om konstgräs, hälsoskyddsinternat, GDPR, temadag om buller, energieffektivisering samt hur man förebygger avfall genom tillsyn. En miljöinspektör har genomgått IRASFF-utbildning till stöd för livsmedelstillsynen.

Under 2018 ingick endast ett projekt om energieffektivisering i den planerade tillsynen inom miljöbalksområdet.

Nedan följer en sammanfattning av miljöenhetens tillsynsarbete under år 2018.

De av bygg- och miljönämnden prioriterade områdena enligt tillsynsplanen var följande:

Uppföljning av Tillsynsplan för 2018				
Händelsestyrd tillsyn	Tillsynsplan		Utförd tillsyn	
Anmälningar och dylikt	Antal anmälningar	timmar	Antal anmälningar	timmar
Cistern tagen ur bruk	4	4	3	3
Ny cistern	4	12	0	0
Värmepump	13	39	2	6
Spridning av bekämpningsmedel	6	42	6	45
Spridning av biocider	0	2	2	2
Kompostering av hushållsavfall	9	9	7	7
Nya C-verksamheter	6	48	5	40
Ändring av C-verksamheter	1	4	3	12
Nya 38§ verksamheter	1	10	6	60
Ändring av 38§ verksamheter	6	30	6	30
Sanering mark/byggnad	4	28	16	144
Enskilda avlopp	1	8	1	8
Tätortsnära lantbruksdjur	1	3	0	0
Slamspridning	3	3	4	4
Dispens gödselspridning	3	3	2	2
Samråd 12:6	2	12	0	0
Bygg- och rivningsavfall	6	42	9	63
Strandskydd	2	24	3	32
Installation av köldmediaanläggning.	1	1	0	0
Köldmediarapporter	56	112	66	132
Summa anmälningar och dylikt	129	436	141	590
Händelsestyrd tillsyn	Tillsynsplan		Utförd tillsyn	
Tillsyn och myndighetsuppgifter	Antal ärenden	timmar	Antal ärenden	timmar
Inventering nya verksamheter	10	30	10	30
Uppdatering register	1	60	2	90
Uppdatering rutiner		8		8

Uppdatering mallar		40		50
Klagomål	47	376	45	200
Miljösanktionsavgifter	20	80	8	33
Åtalsanmälningar	2	16	0	0
Samråd	3	24	1	8
Yttrande	3	12	3	19
Yttrande vid tillståndsansökningar	2	16	0	0
Begäran om nedsättning	4	16	2	8
Hantering av överklagande ärende	6	3	4	2
Remisser	79	160	71	107
Ta fram/uppdat. behovsutredning	1	40	1	40
Uppföljning tillsynsplan	4	60	5	75
Ta fram tillsynsplan	1	60	1	60
Verksamhetsplanering	2	60	2	60
Förbereda nämndsärenden	5	15	5	15
Smittspårning	2	16	0	0
Detaljplaner, översiktsplan	5	40	3	24
Myndighetsfunktion internt kommunen	4	32	2	16
Möten med KKB	4	12	4	12
Myndighetsrapportering	14	28	15	30
Granskning av provtagningsplaner	1	6	7	42
Information, allmänhet och VU		40		50
Frågor från allmänheten, VU		80		80
Avbokningar/ombokningar	76	38	62	31
Ärendestöd inom enheten		200		260
Summa Tillsyn/avgifter	296	1568	253	1350
Totalsumma händelsestyrt		2004		1940

Planerad tillsyn	Tillsynsplan		Utförd tillsyn		Besökstaxa	Återinsp.	h enligt Plan	Reviderat	Utfört
	Antal verksamh	Reviderat	Antal verksamh						
Miljöskydd									
Lantbruk	25	25	19	7	1,3	227,5	227,5	172,9	
Hästgårdar	20	20	20	4	1,3	104	104	104	
Halmpannor	1	0	0	6	1,3	7,8	0	0	
Mekaniska verkstäder	6	3	4	7	1,3	54,6	27,3	36,4	
Fordonsverkstäder	2	2	1	8	1,3	20,8	20,8	10,4	
Mellanlagring FA	2	2	2	8	1,3	20,8	20,8	20,8	
Avfallshantering	2	0	0	8	1,3	20,8	0	0	
Diverse C-verksamheter	11	7	5	8	1,3	114,4	72,8	52	
Plastindustri	1	1	1	8	1,3	10,4	10,4	10,4	
Livsmedelsproduktion	2	2	2	8	1,3	20,8	20,8	20,8	
Fordonstvättar	4	4	3	8	1,3	41,6	41,6	31,2	
Drivmedelstationer	3	2	4	8	1,3	31,2	20,8	41,6	
Däckföretag	1	1	1	6	1,3	7,8	7,8	7,8	
Bilvårdsföretag	1	1	1	7	1,3	9,1	9,1	9,1	
Vindkraftverk	1	1	0	8	1,3	10,4	10,4	0	
Golfbanor	3	0	0	8	1,3	31,2	0	0	
Byggföretag	1	1	1	7	1,3	9,1	9,1	9,1	
Växthus/plantskolor	6	4	4	6	1,3	46,8	31,2	31,2	
Grafisk industri	1	1	0	7	1,3	9,1	9,1	0	
Tandläkare	3	3	0	6	1,3	23,4	23,4	0	
Enskilda avlopp	8	8	0	6	1,3	62,4	62,4	0	
Diverse u-verksamheter	10	8	7	7	1,3	91	72,8	63,7	
Animaliska biprodukter	1	1	0	5	1,3	6,5	6,5	0	
Summa miljöskydd	127	97	75			981,5	808,6	621,4	
Planerad tillsyn	Tillsynsplan		Utförd tillsyn						
	Antal verksamheter	reviderat	Antal verksamheter	Besökstaxa	Återinsp.	h enligt Plan	Reviderat	Utfört	
Hälsoskydd									
Skolor/förskolor	16	11	13	10	1,2	192	132	156	
Bassängbad	5	5	5	10	1,3	65	65	65	
Solarier	5	5	2	6	1,3	39	39	15,6	
Flerfamiljshus	16	22	22	8	1,2	153,6	211,2	211,2	
Akupunktur	2	2	0	8	1,3	20,8	20,8	0	
Tatueringsverksamhet	3	3	2	8	1,3	31,2	31,2	20,8	
Frisör	0	15	3	6	1,2	0	108	21,6	
Medicinsk fotvård	6	6	4	7	1,3	54,6	54,6	36,4	
Summa hälsoskydd	53	69	51			556,2	661,8	526,6	

Projektillsyn	Tillsynsplan		Utförd tillsyn					
Projekt	Antal verksamheter	reviderat	Antal verksamheter	Besökstaxa	Återinsp.	h enligt Plan	Reviderat	Utfört
Enskilda avlopp uppgradering	10	10	12	8	1	80	80	96
Enskilda avlopp inkoppling	10	10	12	2	1	20	20	24
Spårbunden trafik, buller	1	1	1	20	1	20	20	20
Energieffektivisering	11	8	6	3	1	33	24	18
Trävaruhandel	4	4	4	5	1,2	24	24	24
Tillsyn Strandskydd	0	1	1	20	1,2	0	24	24
kemiska produkter i handeln		0	2	6	1,2	0	0	14,4
Radontillsyn	1	1	1	10	1	10	10	10
Summa projektillsyn	37	35	39			187	202	230,4
Totalsumma planerad tillsyn	217	201	165			1724,7	1672,4	1378,4

Miljöskydd

Miljöenheten har under ett antal år inte hunnit genomföra den planerade lantbrukstillsynen enligt planen varför detta prioriterades 2018.

Under 2018 provades ett nytt sätt att tillsyna hästgårdar som visade sig fungera bra. Ett svarsformulär skickades till hästverksamheten innan tillsyn och svar begärdes in. I svaret kunde verksamheten också ange om man önskade delta vid inspektionen eller inte. Då del av tillsynen genomfördes skriftligt och flertalet verksamheter inte önskade delta kunde inspektionerna samordnas effektivare och mindre tid gick till avbokningar/ombokningar av tider som inte passade hästägarna, som oftast är privatpersoner och därav inte är hemma dagtid.

Miljöenheten har under 2018 ingått i projektet Incitament för energieffektivisering. Projektet syftar till att hjälpa små och medelstora företag som omfattas av miljötillsynen att komma igång med energieffektiviseringsarbete. Det är ett nationellt projekt som är delfinansierat av Tillväxtverket som också fått stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Målet för hela projektet är att i Sverige besöka 2500 företag och att 1500 av dem ska arbeta systematiskt och strukturerat med sin energianvändning och 750 företag ska ha påbörjat en åtgärdsplan.

Genom att inom projektet sprida kunskap hoppas man överbringa Energieffektiviseringsgapet; alltså gapet mellan vad som görs och vad som faktiskt kan göras. Utan åtgärder bedöms små och medelstora företag realisera endast cirka 10 procent av sin energieffektiviseringspotential till år 2030. Företagsorganisatoriska hinder t.ex. bristande kunskap, är det största hindret.

I Kävlinge har sex företag besökts. Innan varje besök har ett självskattningsverktyg skickats ut till företagen, självskattningsverktyget och de andra informationsmaterialen är framtagna av Länsstyrelserna. Företagen har under besöken fått information om stöd och bidrag de kan söka. Under 2019 kommer Länsstyrelsen Skåne att följa upp besöken för att se om företagen jobbar mer systematiskt med energiarbetet.

Miljöenheten har under året fortsatt driva ärendet kring Lommabanan och bullerproblematiken tillsammans med övriga kommuner utmed sträckan. Inspektör från enheten har medverkat vid tre medborgardialoger för att berätta om arbetet och tar emot frågor från allmänheten.

13 (16)

I tillsynsplanen ingick inte tillsyn av strandskyddet, men då Lomma miljöenhet öppnade upp för gemensam tillsyn vann fördelarna och lödde å sträckan längs med den gemensamma kommungränsen kontrollerades. Så har även viss tid lagts ner på framtagande av information till verksamhetsutövare då gruppen inom 5-Yes miljöskydd bestämde sig för en gemensam satsning på informationsmaterial och mer tid än vad som avsattes i tillsynsplanen gick därför till information.

Inom den händelsestyrda tillsynen har anmälningarna om avhjälpandeåtgärder vid föroreningar stuckit ut och tagit mycket tid i anspråk. Flertalet av dessa anmälningar innebär omfattande arbete under en längre tid och vissa ärende är fortfarande pågående. Också antalet markundersökningar och provtagningsplaner har blivit fler än beräknat liksom ärenden rörande avfall som uppkommer vid rivningar av byggnader.

Antalet anmälningar av värmepumpar har jämfört med 2017 minskat markant, medan den nya lagstiftningen om köldmedia har inneburit att antalet inskickade köldmedia-rapporter har ökat.

Hälsoskydd

Under 2018 har den planerade tillsynen inom hälsoskyddsområdet omfattat allt från tillsyn av flerfamiljshus, tatueringerverksamheter, fotvårdsverksamhet till offentliga badanläggningar och skolor och förskolor. Inom det senare området har fokus legat på utemiljön på skolorna och förskolorna, vilket är en fortsättning på det projekt om utemiljön som initierades av Miljösamverkan Skåne 2017.

Vid omprioritering av tillsynsplanen i kvartal fyra på grund av ändringar av personal bestämdes att ett större antal frisörer skulle besökas istället för diverse miljöskyddsverksamheter. Utfallet av besökta frisörer blev lägre än väntat p.g.a. sjukdom och föräldraledighet. Utökningen av antalet flerfamiljshus vid omprioriteringen genomfördes. Satsningen på förebyggande tillsyn inom bostäder i flerfamiljshus påbörjades 2012 och målet är en ökad kunskap hos fastighetsägarna och en bättre inomhusmiljö i kommunens bostäder. Under 2018 har kraven på radonmätningar och eventuella åtgärder vid tillsynen i flerfamiljshus ökat, i enlighet med tillsynsplanen.

Antalet klagomål inom miljö- och hälsoskyddsområdet uppgick under året till 45 stycken (47 enligt planen). Flertalet klagomål rör hälsoskydd och oftast mögelpåväxt eller dålig ventilation i bostäder eller buller. Då tidsredovisningen inte påbörjades förrän kvartal 2 kan bara nedlagd tid på klagomålsärenden uppskattas. Uppskattad tid är ungefär hälften av den tid som tillsynsplanen medger.

Antalet nya verksamheter som anmälts enligt 38§ miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd tillhör den del av den händelsestyrda tillsynen som ökat markant under året. Under året har flera utredningar om inomhusmiljön i skolor, förskolor och öppen förskola medförts arbete för enheten såsom tillsynsmyndighet.

Skuld

Då den planerade tillsynen inte kunnat genomföras enligt tillsynsplanen och tillsynsområdena prioriterats ned på grund av personalbrist har nämnden tillsynsskuld ökat från 2017 till 2018. Förutom att riskerna för miljön ökar med minskad operativ tillsyn medför utebliven tillsyn inom hälsoskyddsverksamheter att människor utsätts för onödiga hälsorisker. När den operativa tillsynen flera år i rad inte hinns med enligt tillsynsplanen, som redan anpassats efter tillgänglig personalstyrka får det förstås konsekvenser inte bara i siffror. Både lagstiftningen och boenden i kommunen ställer krav på förebyggande miljö- och hälsoskyddsarbete och miljöenheten upplever ofta att allmänheten har en stor tilltro till att myndigheter kontrollerar det mesta inom t.ex. hygieniska verksamheter, förorenad mark och kemiska produkter. För att kunna utföra de kontrollerna, arbeta mer förebyggande och med en jämn arbetsbelastning behöver personalstyrkan anpassas till behovsutredningen 2018-2020.

Läkemedel

Läkemedel i detaljhandeln

Enligt kontrollplanen 2018 skulle planerad kontroll genomföras vid 13 registrerade anläggningar som säljer receptfria läkemedel utanför apotek. Ingen kontroll av läkemedel i detaljhandel utfördes 2018. Eftersläppning på läkemedelskontrollen beror på personalomsättningen respektive tillsättningen av vikariatjänsten som blev framskjuten pga. rekryteringsarbetet tog längre tid än beräknat.

Eftersom miljö- och byggnadsnämnden beslutat om en fast årlig timavgift á 2 timmar för läkemedel i detaljhandel har gjorts en bedömning att kontrollen vid verksamheterna utförs vartannat år. Detta under förutsättning att enheten har tillgång till erfaren inspektör, med rätt utbildning samt med goda förutsättningar att hålla sig uppdaterat inom området. I annat fall bör timavgiften ses över.

I övrigt inga klagomål eller extra aktiviteter på någon verksamhet som säljer läkemedel i detaljhandel har inkommit under året.

Livsmedel

Miljöenhetens livsmedelsinspektör har deltagit vid den Nordiska tillsynskonferensen som var i Oslo och vid den Nationella konferensen på Arlanda. Två möten hölls i länet för alla Skånes livsmedelsinspektörer under 2018.-Vid dessa träffar informerades livsmedelsinspektörerna om de aktuella förändringarna i lagstiftningen som t.ex. förändringarna i sanktionssystemet samt kontrollmyndighetens ansvar att agera på varningsmeddelanden och återkoppla till Nationella kontaktpunkten.

Livsmedelsinspektören har också deltagit i Sydsvattens workshop om kokningsrekommendationer och vid en heldags studieresa till Bolmensjön.

Vikarierande livsmedelsinspektören som anställdes under 6 månader 2018 genomförde livsmedelsverkets webbaserade grundutbildning i inspektionsmetodik.

Den 1 mars 2018 måste alla kontrollmyndigheter vara anslutna och använda sig av iRASFF enligt 6 § (LIVSFS) 2009:13. Sedan i början av 2018 är miljöenhet ansluten till nätverket iRASFF för snabbare kommunikation mellan myndigheter både nationellt och inom EU. Under året har 4 av personal genomfört utbildning och fått behörighet att hantera iRASFF ärende.

Livsmedelsinspektörerna har tillsammans med 6 kommuner i Västra livsmedelsgruppen genomfört en heldag för att kalibrera och verifiera våra arbetssätt med kontroller och med efterarbete som bedömningar, kontrollrapporter och vid eventuella sanktioner som utfärdas. Ett antal lagstiftningsområden valdes ut som kontrollerades gruppvis vid olika livsmedelsobjekt.

I maj genomförs Vårmarknad i centrala Kävlinge. Marknaden genomförs både vår och höst och den som sker på våren fokuseras på mat och livsmedel. Den här gången valde miljöenheten att utföra kontroller vid de verksamheter som medverkade. Främst genomfördes aktiviteten som skriftlig information och vid något tillfälle personlig kontakt innan marknadsdagen med arrangörerna och några livsmedelsföretagare. Livsmedelsinspektören utövade också kontroll under 2 timmar på marknadsdagen. Syftet var i första hand för att myndigheten skulle bilda sig en uppfattning om det är en kontroll som behövs med anledning av att antalet företagare som säljer livsmedel har ökat (ca 22 stycken 2018) och att antalet besökande är stort. Bedömningen är att det i de flesta fall fungerade väl men att det fanns något företag som inte uppfyllde livsmedelslagstiftningens regelverk till fullo.

Kontrollplan

I 2017 års uppföljning och vid första nämndsmötet 2018 presenterade miljöenhet arbetet med att ta fram en ny kontrollplan (LIVSFS 2016:12). Kontrollplanen ska kunna uppvisas för företagare, konsumenter och andra intresserade om hur kontrollen bedrivs och hur myndigheten uppfyller livsmedelslagstiftningens krav. Arbetet påbörjades men avstannade 2018 bl.a. med anledning av att

15 (16)

rekrytering av personal tog längre tid än beräknat och att introduktionen kom att ta längre tid då en nyutexaminerad anställdes.

I oktober 2018 genomförde Länsstyrelsen en revision av kommunens livsmedelskontroll. Närvarande gjorde nämndens ordförande, 1:e vice ordförande, samhällsbyggnadschef, miljö- och byggchef och livsmedelsinspektörerna. Revisionen innefattade samtliga områden som finns i den handbok som Livsmedelsverket har utformat som underlag vid revisioner av kontrollmyndigheter (EG- förordning 882/2004 art 4 p.6). Det visade sig att det noterades förhållandevis många avvikelser för kommunens livsmedelskontroll. Ett flertal av avvikelserna hade inte uppkommit om arbetet med kontrollplanen stannat av. Arbetet med att hantera avvikelserna och att svara Länsstyrelsen pågår.

Lagstiftningsområde

Under 2017 informerades myndigheterna om förändringarna i rapporteringssättet till Livsmedelsverket för år 2018. Pga. förändringarna i lagstiftningen har kontrollområdena som kommunen använt i sina kontroller inte haft en full täckning för hela lagstiftningen. Kemiska faror, redlighet och spårbarhet fick allt större utrymme både i lagstiftningen och i kontrollen. Som en följd av detta fick enheten lägga ner mycket tid på arbetet med mallar och textinnehåll som skulle anpassas till lagstiftningen. De nya mallarna var godkända av revisionen när det gäller dess innehåll eller utformning.

Registreringar

Under året har 30 livsmedelsanläggningar registrerats som nya och 23 anläggningar har upphört med att bedriva livsmedelsverksamhet mot 26 planerade för 2018.

Kontroller

Enligt kontrollplanen för 2018 skulle 191 planerade kontroller genomföras, 126 av de planerade kontrollerna kunde genomföras enligt plan. Under våren fick kontrollplanen fortlöpande ändras i takt med att det dröjde med att få rekryteringen av personal i tjänst så att kontrollerna kunde utföras. Resultatet blev en skuld för cirka 65 av livsmedelsverksamheterna om cirka 220 timmar. Kontrollplanen för 2019-2021 kommer hantera skulden och om bemanningen för livsmedelskontrollen blir tillräcklig framöver kommer skulden ha hanterats inom 2-3 år.

Extra offentlig kontroll

Livsmedelsinspektörerna kan åter bekräfta efter redovisning av årets kontroller att trenden med uppföljningar ökade i kommunen. Det är anläggningar som haft allvarliga avvikelser eller sammantaget ett flertal avvikelser som ledde till att en eller flera uppföljande kontroller fick genomföras utanför den planerade kontrollen. Under 2018 genomfördes 36 uppföljande kontroller mot 26 uppföljningar 2017. Det resulterade därefter i 13 föreläggande och 4 av dessa utfärdades med vite.

Händelsestyrda kontroller

Under 2018 har det inkommit samtal om misstänkt matförgiftning och klagomål om bristande hygien från allmänheten. Vid 5 tillfällen ansåg livsmedelsinspektören att klagomålen krävde oanmäld kontroll och vid övriga 4 togs klagomålet emot och registrerades för eventuellt senare hantering om mer information skulle tillkomma i ärendena. I slutet av sommaren inkom ett klagomål från en anhängig till ett par boende i Landskrona kommun och som krävde en omfattande utredning. Från den första kontakten med miljöenheten och till dess frågan slutligen avgjordes av polisens utredare, tog det ca 60 timmar av 3 olika inspektörerna som var involverade i ärendet.

Åtta iRAFFS-meddelande (Rapid Alert System for Food and Feed) har inkommit. RAFFS är EUs varningssystem för icke säkra livsmedel- och foderprodukter. Alla RASFF har krävt åtgärder av

miljöenheten i form av telefonsamtal och/eller kontroll på plats vid anläggningen som varningsmeddelandet avsåg.

Operativa mål för livsmedelskontrollen

De operativa målen är ett samlat grepp mot särskilda risker i mat och dricksvatten. De 17 operativa mål som finns i den nationella kontrollplanen (NKP) utgår från effektmål inom fyra fokusområden - säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och säkerställa information i livsmedelskedjan. Målen gäller för livsmedelskontrollen 2017-2019. Miljöenheten har kartlagt vilka mål som är aktuella och berör livsmedelsverksamheterna i Kävlinge kommun och kommit fram till att det är 8 av målen som ska kontrolleras. En förteckning har upprättats över respektive mål och berörda verksamheter. I tabellen nedan redovisas en sammanställning av hur målen har kontrollerats.

Dricksvatten

Miljöenheten granskar och fastställer ändringar i VA-verkets egenkontrollprogram för det kommunala distributionsnätet för dricksvatten. VA-verkets egenkontroll har under 2018 omfattat totalt 40 analyser av dricksvattnet. Av de 40 analyserna var 35 av dessa tjänliga och 5 stycken var tjänliga med anmärkning i den ordinarie kontrollen. Inga analyser har bedömts vara otjänliga och därmed har inga nödgärder utfärdats som t ex kokningsrekommendationer.

Under året har cirka 4 prov från enskild vattentäkt som bekostas av miljö- och byggnadsnämnden analyserats.

Kontroller	Antal	Timmar
Planerad kontroll	192	Ca 670
Utförda planerade kontroller	127	Ca 530
Uppföljande kontroll	36	Ca 100
Händelsestryd kontroll	5	75
iRASFF	8	30

Operativt mål	Uppskattat antal objekt	Genomförande år	Genomförda kontroller 2018
Mål 3 Hygienrutiner vid reparationer	1	2018	1
Mål 6 Norovirus och personalhygien	88	2018-2019	25
Mål 12 Spannmål	1	2019	
Mål 13 Uppgifter om ingredienser	12	2019	
Mål 14 Uppgifter om allergener	1	2019	
Mål 15 Uppgifter om ursprung ägg	3	2018-2019	1
Mål 17 Uppgifter om ekologiskt	2	2019	

BYGG- OCH MILJÖENHETEN

Mentor Demjaha
Bygg- och miljöchef

Elisabeth Kron
Samordnare för miljöbalkstillsynen

Kerstin Landén
Samordnare för livsmedelskontrollen